

Inatsisartunut ilaasortaq Pele Broberg

E-mailikkut uunga nassiunneqarpoq inatsisartut@inatsisartut.gl

§ 37 tunngavilugulu apeqqummut 2019-036-mut akissut

24-01-2019
Sul. nr. 2019 - 1340

Asasara Pele Broberg

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinnermut peqataasussaataaneq pillugu Naalakkersuisunut apeqqummik nassiussaqaarsimavutit. Apeqqutit uannit akineqartussatut innersuussutigineqarsimavoq.

Postboks 1037
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanog.gl
www.naalakkersuisut.gl

Apeqqu 1

Inatsisartut inatsisaat nr. 21 novembarip 28-ani 2016-imeersoq § 1, Inuk 18-ileereersimasoq-miik 35-erneranut nuullugu inississagaluarutsigu qanoq allaffissornikkut aamma aningaasatigut kinguneqassava?

Apeqqu 1-imut akissut

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup ingerlaavartumik aqunneqarneranut tunngatillugu allaffissornikkut aqutsinermi annertunerusumik taaneqarsinnaasunik kinguneqarnaviangilaq.

Inatsisartut inatsisaat nr. 21, 28 november 2016-imeersoq § 8 malillugu Naalakkersuisut neqerooruteqartitsisimapput, tassanilu namminersortut soraarnerussutisiassanik aaqqissuussinnermik suliarinnikkumallutik neqerooruteqarsinnaasut neqeroorsinnaatitaapput, Akilereertarnermut Aqutsisoqarfiup pilersitarisassaanut. Neqerooruteqartitsineq ingerlanneqareerpoq ajugaasorlu toqqarneqareerluni.

Neqeroorutaasuni tunngavinnik pingaarutilinnik allannguisoqassappat oqaatiginngitsorneqarsinnaangilaq tamanna akerlilersorneqarumaartoq peqataasunit aningaasaqarinnikkut kingunerisinnaasunik malitseqartussamik, assersuutigalugu nutaamik neqerooruteqartitsinissamik kinnguneqarsinnaasunik. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup ilimagaa neqerooruteqartitsinissaq nutaaq, pingaartumik ilanngullugu neqerooruteqartitsinissami pappiaqqat najoqqutassat nutaat suliarineqarnissaat 300.000 kr.-t missaannik akeqarumaartoq.

Naggasiullugu oqaatigineqarsinnaavoq aaqqissuussinerup ilaa innuttaasunut sulisinnaasunut qassinut tunngasoq ilanngunneqanngippat, aaqqissuussinerup allaffissornikkut ingerlanneqarnissaa neqeroorutigissallugu pilerinanginnerulersinnaammat.

Apeqqu 2

Inatsisartut inatsisaat nr. 21 novembarip 28-ani 2016-imeersoq § 1, Inuk 18-ileereersimasoq-miik 35-erneranut nuullugu inississagaluarutsigu qanoq inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut kinguneqassava?

Apeqqu 2-mut akissut

Verdensbankip nalunaarusiami 1994-imeersumi innersuussutigisimavaa (World Bank, 1994 "Averting the Old Age Crisis; policies to protect the old and promote growth", Oxford Univ. Press.), soraarnerussutiseriaatsit aaqqissuunneqassasut sukanut pingasut agguarlugit:

- Sukaq I: Pisortat soraarnerussutiseriaasiat kikkut tamaasa pillugit. Pisarnertut soraarnerussutiseriaaseq aningaasalersorneqassaaq sulliviit akiliutaat aqputigalugit imaluunniit massakkorpiaq periaaseq malillugu tamanut atuuttumik akileraartitsisarneq aqputigalugu.
- Sukaq II: Peqataasussaaitaaneq, kisianni soraarnerussutisiassanik aaqqissuussinerit nammineq ilusilersukkat pisarnertut suliffeqarfiit soraarnerussutisarnertut suliffeqarfimmi sulisukkuutaat ilaannut aaqqissuussinertut.
- Sukaq III: Nammineq piumassutsimik soraarnerussutisiassanut ileqqaartitsineq.

Naatsorsuutigisariaqarpoq Sukaq III-mi soraarnerussutisiaqartitseriaatsit annertuumik sunniuteqassasut, nammineq piumassutsimik soraarnerussutisiassanik ileqqaartitsineq pinngitsoorani soraarnerussutisiaqalernissamat peqataatitsinissap atuutilersinneratigut nukittorsarneqartussaaq. Taamaalilluni imminut pilersorsinnaanerup annertusineqarnissaa pillugu inatsimmi siunertarineqartoq anguneqarsinnaanaviangilaq piffissamik akilersuiffiusussamik killeqartitsinerup annertoqataanik.

Piffissap sivikitsup ingerlanerani aningaasaliisarnerningarnit aktiat obligationillu nalingisa allanngorarnerannut piffissap sivisuup ingerlanerani aningaasaliisarnissaaq ataatsimut isigalugu malussajannginnerussaaq. Tunngaviatigut ileqqaartitsinerni tamani akiliut siulleq piffissap ingerlanerani annertunerpaamik iluaqutaasumik iluanaaruteqarfiussaaq; taakkumi sivisunerpaamik erniaqartussaammata. Taamaattumik suli ukiukilluni soraarnerussutisiassanik ileqqaartitsinissaaq aallartereernissaa pingaaruteqanngitsooraviangilaq.

Ataani naatsorsukkatut assersuut kingusissukkat soraarnerussutisiassanik ileqqaartitsisalernissap sunniutissaa takussutissiatut atorneqarsinnaavoq. Naatsorsukkatut assersuut suliarineqarpoq eqqoriakkat pisariuallaanngitsut tunngavigalugit – eqqoriaanerit allat ilaatigut angusanik allannguisinnaapput – taamaattoorli sunniutaasussat allannortissinnaanngilaat.

Inuk 1 18-inik ukioqalernerminit 66-inik ukioqalernissi ilanngullugu ukiumut isertittakkaminit 10% ileqqaartarparaa. Soraarnerussutisiassatut ileqqaakkami erniaat ukiumut 2 %-issasut ilimagineqarpoq. Inuup isertitai piffissap ingerlanerani akinut aalaakkaasunut uuttortarneqartuassasut ilimagineqarpoq.

Inuk 2 35-inik ukioqalernerminiit 66-inik ukioqalernissi ilanngullugu ukiumut isertittakkaminit 10% ileqqaartarparai. Taamatuttaaq ukiumut erniai 2 %-iussangatinneqarput piffissallu ingerlanerani isertittagai akinut aalaakkasunut uuttortarneqartassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Soraarnerussutiserneqarpoq kingorna inuit taakku marluk ukiuni 15-ini suli inuusasut naatsorsuutigineqarpoq. Piffissap taassuma ingerlanerani soraarnerussutisiassatut ileqqaakkat tamakkerlugit tunniunneqartassapput.

Inuk 1 taakku tunngavigalugit maannamut isertittakkami 65 %-iisa missaat tigusassallugit ilimagisnaavaa.

Inuk 2 maannamut isertittakkami 35 %-iisa missaat soraarnerussutisiassatut tigusassallugit ilimagisnaavaa.

Soraarnerussutisiassatut ileqqaakkat aatsaat 35-inik ukioqalernermit aallartinneqarsimappata taamaalilluni soraarnerussutisiassat annertussusissaat annertunerungaatsiartumik sunnerneqassapput. Eqqortuliornissaaq pillugu soorunami oqaatigineqassaaq inuk 2 qulaani naatsorsukkatut assersuut malillugu utoqqalinissaminut allatut ileqqaagaqarsinnaavoq piffissami 18-inik ukioqalernerminiit 35-inik ukioqalernissap akornanni, taakkulu kingusissukkat pinngitsoorani ileqqaagaqarnerup sunniutai matussusersinnaavaat.

§ 37 tunngavigalugu apeqquteqaammi sinaakkusiussat iluanni inatsit pineqartoq allanngortinneqassappat inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut kingunissaat erseqqinnerusumik iserfigineqarsinnaanngillat.

Apeqqut 3

Qanoq inuiaqatigiit aningaasaqarnerat ingerlaariaasianut annaasaqaataassava utoqqalinersisarnermi pinngitsaaliisummik akiliisitsisoqarneq eqqukkutsigu?

Apeqqut 3-mut akissut 3

Inatsisartut inatsisaat nr. 21, 28 november 2016-imeersoq atuutilersinneqarpoq 1. januar 2018-imi. Akiliutigineqartartut annertussusiat aatsaat ilisimaneqalissaaq 2018-imi isertissimasat naatsorsorneri pigineqalerpata. Tassa 2019-imi augustip naalernerani.

Taamaattumik inatsisip sunniutaa naatsorsorneqarsinnaanngilaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Vittus Qujaukitsoq